

Betreft: Vitaal Platteland als basis voor de DPLG

8 juni 2023, Assen

Afz. drs. T.P. Ellens/ K.Y. Terwisscha van Scheltinga

Geacht College, Geachte Statenleden,

Op dit moment wordt in alle provincies hard gewerkt aan het tot stand komen van de Provinciale Programma's Landelijk Gebied (PPLG's, zo ook in Drenthe (DPLG)). HISWA-RECRON, de brancheorganisatie voor watersport- en recreatieondernemers, en de Koninklijke Nederlandse Toeristenbond ANWB, zijn vrij laat betrokken bij het opstellen van dit plan.

De recreatie- en toerisme sector is voor Drenthe van groot belang. Jaarlijks wordt er meer dan 1 miljard euro omgezet door deze sector. Daarnaast is er veel indirecte werkgelegenheid gekoppeld aan de sector. Zo zijn we als vrijetijdssector verantwoordelijk voor bijna 1 op de 10 banen in Drenthe. Deze gelden en fte's zorgen mede voor de leefbaarheid op het Drentse platteland, o.a. dat voorzieningen in kernen en dorpen open (kunnen) blijven.

Voorstel: Een gezonde recreatiesector zorgt voor leefbaarheid, zorg dat deze sector zich goed kan ontwikkelen via de Ruimtelijke Ordening, o.a via de Omgevingsvisie.

De kwaliteit en toegankelijkheid van het landschap zijn van levensbelang voor onze sector. Onze gasten komen om te genieten van het vele mooie dat Drenthe heeft te bieden, daar mogen we zuinig op zijn. Als vrijetijdssector dragen wij graag ons steentje bij aan de grote opgaven voor natuur, water, energie en klimaat. Dit vraagt wel om maatwerk en goed samenwerken om programma's te ontwikkelen die breed gedragen worden en door ondernemers kunnen worden opgepakt. Hierbij kan gedacht worden aan investeringen ten aanzien van biodiversiteit, meer natuurinclusief ondernemen, combineren van recreatie en wateropvang, etc. Ook overgangszones van extensief recreëren zijn van belang zijn binnen de verschillende opgaven.

Voorstel: Combineer verschillende opgaven door slimme combinaties en maak deze toegankelijk voor recreatieondernemers door branche-specifieke programma's¹.

In de nu voorliggende versie van de DPLG missen wij deze input vanuit onze sector. Gezien het belang van onze sector en ook het kunnen bijdragen aan de brede opgaven is het opvallend dat in het DPLG amper tot geen aandacht wordt geschonken aan de vrijetijdssector. De hele sociaaleconomische aanpak blijft onderbelicht terwijl dit onderdeel voor een belangrijk deel voor draagvlak moet zorgen.

De druk op de ruimte zal alleen maar toenemen, dit geldt ook voor Drenthe, ook in Drenthe komen er meer woningen dus meer mensen die willen recreëren, zorg dus dat ook deze infrastructuur op orde is. Het recent onderzoek van de ANWB wijst op het belang van meer recreatieve ruimte.²

Voorstel: Ontwikkel meer recreatieve infrastructuur, zeker rondom overgangsgebieden rondom natuurgebieden, via zonering of bijv. toeristenradar apps kunnen bezoekers verspreid worden.

Het is verleidelijk om te denken dat agrariërs een tweede tak kunnen starten in de verblijfsrecreatie. Deze keuze zal echter maar beperkt haalbaar zijn, omdat het aanbod verbreden niet meteen betekent dat de vraag ook toeneemt. Tussen 2015 en 2020 zijn veel mini-campings gestopt vanwege geringe

¹ Zie *Gastvrij Overijssel*, <https://www.gastvrijoverijssel.nl/oowhydot/2022/12/Position-Paper-V3.pdf>

² <https://www.anwb.nl/belangenbehartiging/recreatie/zorgen-om-groeiend-tekort-aan-recreatieruimte>

Bezetting³. Daarnaast betekent (gedeeltelijke) financiering door de overheid bij het opstarten van een toeristisch bedrijf oneerlijke concurrentie. Daar waar ruimte is zal dat door zorgvuldig maatwerk moeten worden onderzocht. Meer van hetzelfde aanbieden zonder toegenomen vraag is niet rendabel met alle negatieve gevolgen van dien.

Voorstel: agro-toerisme in de vorm van verblijfrecreatie is geen simpele oplossing als alternatief verdienmodel. Voorkom leegstand en oneerlijke concurrentie.

De recreatiesector heeft vele facetten, naast de verblijfsfunctie is er andere functieverbreding mogelijk meer gericht op de dagrecreant met dagattractief aanbod, met buitensportactiviteiten of met streekproducten. Kijk verder dan alleen de huidige mogelijkheden. Nieuwe creatieve vormen versterken het totale aanbod van de recreatieve sector.

Voorstel: creëer mogelijkheden voor vernieuwende vormen van attractieve dagrecreatie, een verbreding van de sector is versterkend in plaats van verschaling door meer van hetzelfde aan te bieden.

In de begroting is het essentieel om een deel te besteden aan de sociaaleconomische component. Wij pleiten voor een inzet van minimaal 10% van de middelen voor deze opgave. Zowel vanuit organisatorisch oogpunt als vanuit het bedrijfsleven zelf zal er flink wat werk moeten worden verzet, onder meer in de gebiedsprocessen (8 stuks). Hiervoor is versterking nodig en extra inzet van personeel. Daarnaast kan dit budget zorgen voor een evenwichtige inzet van de middelen waarvan de hele lokale gemeenschap profiteert. Via de gebiedsprocessen kan een programma op maat worden opgesteld.

Voorstel: reserveer minimaal 10% van de middelen voor het ontwikkelperspectief van toerisme en recreatie en daarmee een impuls te bieden voor toekomstbestendige bedrijven van de hele sector.

Concluderend is er al een hoop werk verzet bij het nu voorliggende DPLG, met het invullen van de sociaaleconomische component ontstaat een reëler plan dat het brede platteland omvat en ook de leefbaarheid versterkt.

Uiteraard zijn we bereid bovenstaande voorstellen nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Petra Ellens,
Regiomanager HISWA-RECRON, Drenthe en Overijssel
Tel: 06-53328501 | p.ellens@hiswarecron.nl

Kees Terwisscha van Scheltinga,
Regiomanager PA Noord-Nederland
Tel: 06-46011200 | kterwisschavanscheltinga@anwb.nl

Inge Venema-Vogelzang, Regio Manager Drenthe
Koninklijke Horeca Nederland
Tel: 06-53428307 | i.venema-vogelzang@khn.nl

³ <https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2016/05/18/nauwelijks-opvolgers-boerencampings>
<https://www.omroepzeeland.nl/nieuws/11779512/forse-daling-van-het-aantal-campings-in-zeeland>